

เอ็กซ์ไฟล์เดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๕๔

บันทึกการเดินทาง

บางคนถามว่า เป็นบันทึกการเดินทาง หรือบันทึกความยากจน ช่างเถอะ เพราะวัตถุประสงค์ต่างกัน ลืม เดือนนี้สอนที่มหาวิทยาลัยนครสวรรค์ท้าย รายรับรายจ่าย หักลบแล้ว ตัดลบ ราวหมื่นห้า

วันที่	จาก	ไป	เที่ยวบิน	Departue time	เพื่อ
5	อุบลราชธานี	กรุงเทพ	TG	8.00	5TPL4E (5,180) + 752GCV (2,565 บาท) ทิ้งตัวเดิม
6	กรุงเทพ	อุบลราชธานี	TG	6.15	
11	อุบลราชธานี	กรุงเทพ	TG	17.50	5TPL4E (5,180)
12	กรุงเทพ	พิษณุโลก	Nok	7.05	10036616 (3,080 บาท)
12	สอน 304850 การออกแบบคอนกรีตเสริมเหล็ก				
12	พิษณุโลก	กรุงเทพ	Nok	17.00	
13	กรุงเทพ	อุบลราชธานี	TG	16.05	
18	อุบลราชธานี	กรุงเทพ	TG	17.50	5TPL4E (5,180)
19	กรุงเทพ	พิษณุโลก	Nok	7.05	10036760 (2,780 บาท)
19	สอน 304850 การออกแบบคอนกรีตเสริมเหล็ก				
19	พิษณุโลก	กรุงเทพ	Nok	17.00	
20	กรุงเทพ	อุบลราชธานี	TG	16.05	

กลับกรุงเทพกินข้าวมือ “พักเหนื่อย” กับลูกศิษย์ (สันติ กิตติยานันท์) วันที่ ๑๒ และ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔

๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ กับลูกศิษย์ พงศ์พันธ์ (ชาย) และสุรัตน์ (ขวา) ที่ร้านข้าวต้มดังในซอยโชคชัย สุรัตน์บอกว่าบริษัทจะส่งไปทำงานที่ลิเบีย หลังจากนั้นอีกเพียงสัปดาห์เดียว เกิดเหตุการณ์ไม่สงบในลิเบีย สุรัตน์ถูกส่งไปทำงานที่พม่าแทน

อาหารมือเช้าเที่ยงเย็น ที่ร้านประจำย่านราชประสงค์ (ชาย) วันอาทิตย์ที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ ซุปปูอลาสกาแวนวิซแวลมอน กับกุ้ง และกาแฟ ขวา วันอาทิตย์ที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ ซุปมะเขือเทศ ซีซาสลัด และกาแฟ

เหตุที่ชายแดน

เหตุไม่สงบที่ชายแดน มีผลโดยตรงต่อนักศึกษาหลายคนที่มีภูมิลำเนา อยู่ที่ชายแดน อาจารย์ และ นักศึกษาหลายคนรวบรวมเงินและสิ่งของ ช่วยเหลือทั้งชาวบ้านที่อพยพโดยไม่ได้เตรียมตัว และส่งให้ทหาร ที่ ปฏิบัติหน้าที่ ประชาชนหลายกลุ่ม รวมตัวกันตั้งศูนย์ประสานงานช่วยเหลือ ทั้งแจกจ่ายสิ่งของ และส่งอาหาร ขึ้นไปให้ทหาร ทั้งที่ไม่ได้มีการจัดตั้งกันเป็นเรื่องราว แต่อาจเพราะทุกคนเห็นแก่เพื่อร่วมชาติ และสำนึกใน ความเป็นชาติ ที่ควรลืมเรื่องราวบาดหมาง หรือทุกข์ร้อนของแต่ละคนชั่วขณะ รองอธิการบดี ๆ ด้กรุณาจัดรถ โดยสาร พานักศึกษาเหล่านี้ และนักศึกษาคณะอื่น ๆ ไปส่งเงินและข้าวของ และไปดูให้เห็นกับตาว่า ความ เดือดร้อนทุกหย่อมหญ้าประเทศไทย จะดับได้ด้วยคนไทย เราคงหวังอะไรกับคนรุ่นเก่าไม่ได้เสียแล้ว ต้อง ปลอຍให้พาดพิงกันบรรลัยไปเสียทุกฝ่ายกระมัง ผมขอร้องให้อาจารย์ท่านหนึ่ง พานักศึกษาสองราย ซึ่งได้รับ ทุนพระราชทานฯ ไปเฝ้ารับเสด็จ ที่โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ท่ามกลางเสียงปึงดังต่อเนื่องอยู่หลาย วัน จึงค่อยสงบลง คนที่มีอายุอานามทันเหตุการณ์สงครามชายแดน จะไม่รู้ลึกรู้สา กับเหตุการณ์นี้เลย แต่ก็คง ไม่อยากให้เกิด

๒๓ กุมภาพันธ์ ๑๒๕๕๔ นับเงิน และ

รวบรวมปัจจัย ก่อนเดินทางวันรุ่งขึ้น

สะพานที่ปากเซ โดยพีรพล ศรีกุลวงศ์

สะพานเหล็กที่ปากเซ โดยพีรพลศรีกุลวงศ์ ถ่ายส่งไปให้หลายเดือนแล้ว สะพานเหล็กแห่งนี้ คือสิ่ง หนึ่งซึ่งบ่งบอกร่องรอยฝรั่งเศส ครบ

(ซ้ายไปขวา บนลงล่าง) ๑ สะพานจากมุมไกล ตอม่อแบบผนังทึบ สมัยก่อนทั้งญี่ปุ่น ฝรั่งเศสนิยมมาก ดู แข็งแรงดี วิเคราะห์คำนวณง่าย ช่วงกลางยาวมาก โครงถักมีความลึกมาก คล้าย ๆ สะพานที่ปายครับ ๒ สะพานโครงถักไข้ทะแยงแบบนี้ ต้องนึกถึงฝรั่งเศส แหละ ในฝรั่งเศส มีสะพานถักแบบนี้ ที่เป็นคอนกรีตเสริม เหล็กด้วย ฝีมือประณีตมาก ๓ ช่องทางเท้าด้านข้าง พื้นเป็นแคร่ไม้เป็น Pipe rack คือสะพานวางท่อพาดข้าม

ไปฝั่งตรงข้ามด้วย ๔ มองจากหัวสะพาน และ ๕ (รูปใหญ่) จุดต่อระหว่างช่วงกลางกับ ช่วงริม โครงถักก็ไม่ได้เหมือนกัน

รถ Die cast

ผมเอารูปรถ Die cast ที่สะสมไว้ และเคยลงในเอ็กไฟล์ ทอยลงใน Face book เพราะเคยมีหลายคนขอรูปที่มีความละเอียด ท่านสนใจตามไปดูได้ แต่คงใช้เวลาานมากกว่าจะลงได้ครบทุกคัน ต่อไปนี้ เป็นคำตอบ Comment ของบางคน ที่เข้าไปดูรถของผม

<http://www.facebook.com/?ref=logo#!/media/set/fbx/?set=a.1909190218062.115491.1491030762>

... ผมหมดเงินไปมากมายกับของพวกนี้แหละครับอาจารย์ยอดเยี่ยม (ตอบอาจารย์ยอดเยี่ยม เทพรานนท์) สมัยเด็กมีคนซื้อให้ เลยซื้อเองเพราะอยากได้ ตอนโตก็เก็บสะสม ตามอารมณ์ แต่ไม่มีเวลาเล่น สะสมหลายอย่างจนถูกตำ เพราะเปลืองเงิน (รถของเล่น นาฬิกา แสตมป์ ของเก่า ฯลฯ)

... จำคันทันได้ดี (รถต้นแบบของ Vauxhall คันสีชมพูสด) ผมซื้อคันนี้ตอนสอบเอ็นทรานส์เข้ามหาวิทยาลัยปี ๒๕๑๙ ที่ Central ว่างบูรพา (สมัยนั้น ว่างบูรพาเป็นแหล่งของเล่นเหล่านี้ มีหลายร้าน ที่มีให้เลือกเยอะสุดก็ ที่ห้างนี้ กับ Merry King) สมัยเรียนก็ยังไปบ่อย เพราะเป็นแหล่งซื้อ Textbook (ประมวล โอเดียน ไปจนถึงร้านนิพนธ์โน่น) และไม่ไกล นั่งรถเมล์ (สาย ๔๒) จากบ้านต่อเดียว แปปเดียว ปัจจุบันย่านนี้เปลี่ยนไปมาก ไม่มีแล้ว ทั้ง Die cast และ Text book

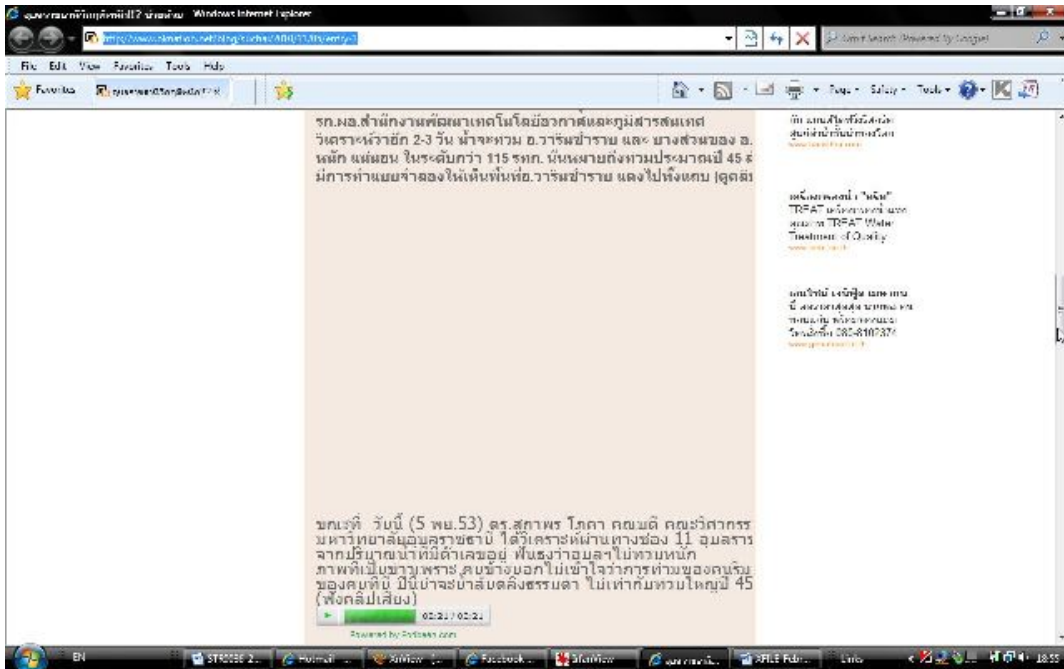
... (ตอบจิระศักดิ์N อักษรกาญจน์) ไม่เคยนับ ผมว่ามากกว่าพันคันแน่นอน อาจถึงสองพันคัน เพราะเหตุนี้แหละจึงหมดเงินบ่อย ๆ แต่วันหนึ่ง ผมก็ได้เรียนรู้จากเด็กคนหนึ่ง (ขณะนั้นเป็นเด็ก มอหก โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย) ว่า เวลาที่มีความทุกข์ ให้กลับไปค้นของเล่นเก่า ๆ ออกมาดูเพราะของเล่นของเรา มักจะเก็บความทรงจำของเราเอาไว้ ได้ลืบลำลา ดู หรือลองกลับมาเล่นอีกครั้ง เราจะมีความสุขเพราะนึกถึงความสุขในวัยเยาว์ แล้วความทุกข์จะหายไป เด็กนักเรียนคนนั้น สำเร็จการศึกษาจากคณะวิศวกรรมศาสตร์ (วิศวกรรมโยธา) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สักสองปีแล้ว แต่คำพูดเขายังก้องในหู และสมองผม ผมคงอยากมีความสุขเพราะชื่อของเล่นเก่า ๆ ดูทุกบ่อ และยังซื้อเก็บไว้สม่ำเสมอ

... วันไหนมีเวลาว่าง ผมจึงไม่รอช้าที่จะไปเดินดูรถ Die cast เหล่านี้ และของเล่นอื่น ๆ ยังแหล่งประจำ ซึ่งผมมักพบคนรู้จักมักคุ้น ทั้งเด็กและผู้ใหญ่ เด็กบางคน กลายเป็นผู้ใหญ่ไปแล้ว ผู้ใหญ่บางคน เป็นคนสำคัญของบ้านเมือง แต่บางคนก็ชอบไม่เหมือนกัน บางคนสะสม โมเดล สเกลใหญ่ ผมไม่ เพราะเกะกะ ไม่มีที่เก็บ บางคนสะสมเฉพาะ Action cars เช่น รถทัวร์ รถบรรทุก

เสียงจากสภาพ

มีผู้แจ้งว่า พบเสียงของผมใน Internet ผมค้นดูตามหลายแหล่งที่ปรากฏ พบว่า มีที่มาเดียวกัน คือ ช่วงสถานการณ์น้ำท่วมภาคเหนือ ภาคกลาง และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ช่วงเดือนพฤศจิกายน ผู้รู้หลายคน และหลายหน่วยงาน วิเคราะห์ และแสดงความเห็นเป็นวงกว้าง ทั้งสนับสนุน และแย้งกัน สื่อมวลชนหลายราย บอกในทำนองไม่เชื่อผมว่า อาจารย์ พูดไม่เหมือนคนอื่น อาจารย์รู้ได้อย่างไร มันใจอย่างไรว่าน้ำจะไม่ท่วม (ผมไม่ตอบ แต่อยากพูดว่า รู้ เพราะกูเคยเห็นอาการตอนมันจะท่วม และตอนมันท่วม แต่วันนี้ไม่เห็นมีอาการ หรือสิ่งบอกเหตุอะไร) เพราะผมมิใช่ผู้เชี่ยวชาญเรื่องน้ำ จึงปฏิเสธจะพบปะสื่อมวลชน หรือให้ข้อคิดเห็นในที่สาธารณะ เข้าวันหนึ่ง หลังลงจากรถรับส่งมหาวิทยาลัยที่หน้าคณะ มีโทรศัพท์จากพิธีกรผู้จัดรายการ ถามความเห็น ผมก็ตอบไปตามที่เอาข้อมูลของหน่วยงานรัฐ (กรมชลประทาน) มาดู แล้วก็บอกเลขตามสมการคณิตศาสตร์ง่าย ๆ ธรรมดา แล้วก็ตอบไปตามนั้น เพราะไม่มีอะไรให้คิดว่ามันจะเป็นอย่างอื่น นำตกใจว่า สื่อมวลชนกรุณาบอกว่า เป็นการ “พันธง” มีที่ไหนกันเล่า อย่างไรก็ตาม หลังจากนั้น ความจริง

ปรากฏคือ น้ำไม่ท่วมอุบลราชธานี จึงรอดตัว ไม่เช่นนั้นคงถูกประชาทัณฑ์บนโลก”เซเบอร์ไปเสียแล้ว ไปอ่านหรือฟังที่ <http://www.oknation.net/blog/suchai/2010/11/05/entry-1>

หรือดูข้อมูลที่ http://www.sdhabhon.com/Research-Art-Culture/WaterResource/summary_of_2010.pdf

ผมก็เพิ่งรู้ว่า เสียงผมเง่า กวนตีน จะว่าจะดำ ก็ตามใจเถอะครับ ถือเป็นคำชม

รูปประกาศาร

รูปประกาศารครับ

ผมกำลังสะสม เพราะดูแล้วมันแว้งแว้ง โดดเดี่ยวดี ซ้ายไปขวา ๑ ประกาศารกาญจนานิกิเชก แหลมพรหมเทพ
ภูเก็ต ๒ ประกาศารเขาตังกวน สงขลา ๓ ประกาศารเกาะโลซิน ปัตตานี (โดยพิชาญ โรจนรัตน์ศิริกุล) ๔
ประกาศารที่เกาะหลัก (ชื่ออะไรก็ไม่รู้ ถ่ายโดยพิชาญ โรจนรัตน์ศิริกุล) และรูปใหญ่ ประกาศารแหลมแม่
ตราด “สุดแผ่นดินตะวันออก” (โดยพิชาญ โรจนรัตน์ศิริกุล)

กุฎกาสิงห์ และกุโพนระฆัง โดย ธนรัช หนะราวัง

โบราณสถาน ในทุ่งกุลาร้องไห้ มีหลากหลายอารยธรรม ทั้ง ฟูนัน เจนละ ทวารวดี ขอม และ (ขอม) แบบลพบุรี เฉพาะในพื้นที่จังหวัดร้อยเอ็ด ที่เป็นอารยธรรมสมัยลพบุรี หรือวัฒนธรรมขอมแบบลพบุรี (ประมาณพุทธศตวรรษที่ ๑๖ – ๑๘) ซึ่งเป็นที่รู้จัก คือ ปราสาทหินกุฎกาสิงห์ กุโพนระฆัง กุโพนวิท ในอำเภอเกษตรวิสัย กุพระโกนา ในอำเภอสวรรคภูมิ ปรากฏในอำเภอธวัชบุรี กุบ้านเมือง

กุฎกาสิงห์ตั้งอยู่ในวัดบูรพาภิราม หมู่ที่ ๓ บ้านกุ่มน้อย ตำบลกุฎกาสิงห์ อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด เดินทาง โดยใช้ ๒๑๔ ร้อยเอ็ด-เกษตรวิสัย ระยะทาง ๔๗ กิโลเมตร ต่อด้วยทางหลวง สายเกษตรวิสัย-สวรรคภูมิ อีกราว ๑๐ กิโลเมตร มีทางแยกขวากุฎกาสิงห์อีกราว ๑๐ กิโลเมตร หรืออาจใช้ทางหลวงหมายเลข ๒๑๔ ร้อยเอ็ด-สวรรคภูมิ-สุรินทร์ ต่อด้วยทางหลวง ๒๑๔ ระยะทาง ๖๐ กิโลเมตร ถึงวัดกุพระโกนา ด้านตรงข้ามวัดมีทางแยกไปกุฎกาสิงห์ ระยะทางอีกราว ๑๘ กิโลเมตร

กุฎกาสิงห์ เป็นโบราณสถานแบบขอม สร้างตามคติความเชื่อทางศาสนาฮินดู ลัทธิไศวนิกาย ซึ่งนับถือพระศิวะเป็นเทพเจ้าสูงสุด จากลวดลายหน้าบัน ทับหลังและอื่น ๆ สันนิษฐานว่า เป็นศิลปะเขมรแบบบาปวน สร้างในศตวรรษที่ ๑๖ (ราว พ.ศ. ๑๕๕๐ – ๑๖๓๐) เป็นเทวสถานอุทิศถวายแด่พระอิศวร เทพเจ้าสูงสุดเป็นโบราณสถานขอมที่มีขนาดใหญ่ และสมบูรณ์ที่สุดของจังหวัดร้อยเอ็ด สร้างด้วยศิลาแลง และศิลาทราย มีปราสาท ๓ องค์ (ปราสาทองค์กลางขนาดใหญ่กว่าอีกสององค์) ตั้งบนฐานของศิลาแลงเดียวกัน เรียงในแนวเหนือ-ใต้ หันหน้าไปทางทิศตะวันออกฐานของปราสาทก่อด้วยหินทรายสลักลวดลาย มีอาคารรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า (บรรณาลัย คือห้องสมุด หรือห้องเก็บพระคัมภีร์) ปราสาทประธาน มีห้องครรภคฤหะ (ห้องประกอบพิธีกรรม) พบศิวลึงค์ ซึ่งเป็นตัวแทนของเทพสูงสุด คือ พระอิศวร และความอุดมสมบูรณ์ตามความเชื่อศาสนาพราหมณ์ลัทธิไศวนิกาย พบทับหลังหลายชิ้น ชิ้นหนึ่งสลักเป็นภาพพระอินทร์ทรงช้างเอราวัณในขุมเรือนแก้ว โดยยืนอยู่เหนือหน้าภาพ ซึ่งใช้มือยึดจับท่อนพวงมาลัยอีกทีหนึ่ง พบขุมหน้าบันสลักเป็นภาพพระอินทร์ทรงช้างเอราวัณท่ามกลางลายก้านขดอีกด้วยส่วนปราสาทอีกสององค์ มีขนาดและลักษณะเดียวกันผนังก่ออิฐมีประตูเพียงด้านหน้า ภายในมีแท่นรูปเคารพ ถัดออกมา มีกำแพงล้อมรอบหมู่ปราสาท และขุมประตูซึ่งก่อด้วยศิลาแลงทั้งสิ้นด้าน มีมุขยื่นทางด้านหน้าประตูเข้าออกสามทาง (ด้านหน้า และด้านข้าง) ถัดออกไปเป็นคูน้ำรูปเกือกม้า ที่นี้พบโบราณวัตถุหลายอย่าง อาทิ ทับหลัง เสากรอบประตู เสาศิลาประดับผนัง (เสาลูกมะหวด) บราลี ปิไลยอด และอื่น ๆ กรมศิลปากร โดย สำนักงานโบราณคดี และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติที่ ๘ อุบลราชธานี กรมศิลปากรได้ดำเนินการขุดแต่งและฟื้นฟูบูรณะให้มีสภาพดี แต่บางอย่างไม่สามารถนำกลับเข้าที่ได้อีก ก็เก็บ และตั้งแสดงไว้ในอาคาร ซึ่งมีมากมาย คล้าย ๆ กับที่ปราสาทสระกำแพงใหญ่ อุทุมพรพิสัย ศรีสะเกษ ซึ่งก็เป็นเทวสถานสำคัญ คล้ายกัน แต่มีขนาดใหญ่กว่ากุฎกาสิงห์พอควร

(ซ้ายไปขวา บนลงล่าง)

๑ และ ๒ สิ่งปลูกสร้างภายหลังบูรณะ กลับคืนสู่สภาพดีที่สุดในเท่าที่จะทำได้ ๓ บางอย่างเหลือเพียงร่องรอย คือซากฐาน ๔ กรอบบานประตู ทำให้สามารถติดตั้งทับหลังกลับที่เดิมได้ ๕ และ ๖ หินที่เหลือจากการเรียงกลับ

คือหาที่ปะติดปะต่อไม่ได้ กองเก็บไว้ วันหนึ่ง อาจมีคนเก่งกลับมาเรียงใหม่ จนได้โบราณสถานที่สมบูรณ์กว่านี้ ใครจะไปรู้

(ซ้ายไปขวา บนลงล่าง)

๑ ภาพจากมุมไกล ๒ และ ๓ บันไดขึ้นฐานหินแลง และบานประตู (โคปุระ) ตรงนี้ หากเป็นปราสาทขนาดใหญ่ หรือมีความซับซ้อน ก็คงจะเป็นจุดสิ้นสุดของสะพานนาคราช มีสิ่งห่อหุ้มหนึ่งนึ่งแผ่ทางขึ้น และประตู นัยว่าแบ่งเขตระหว่างโลก และสวรรค์ ๔ ถึง ๖ สิ่งปลูกสร้าง ภายในอาณาบริเวณ (ปราสาทประธาน ปราสาทอีกสององค์ และบรรณาลัย) ๗ ทับหลังชั้นสำคัญ **สลักเป็นภาพพระอินทร์ทรงช้างเอราวัณในชุมเรือนแก้ว โดยยืนอยู่เหนือหน้าภาพ ซึ่งใช้มียึดจับก่อนพวงมาลัยอีกทีหนึ่ง คือสิ่งหนึ่งซึ่งบ่งบอกความเป็นศาสนสถาน หรือเทวสถาน และลัทธิไศวนิกาย สามารถสันนิษฐานยุคสมัยของโบราณสถานแห่งนี้ได้อย่างมั่นใจ และรู้ที่มาของชื่อ** กูกาสิ่งห์ ๘ ฐานของปราสาท บนฐานแลง อีกชั้นหนึ่ง ซึ่งเป็นแบบอย่างปราสาทขอมทั่วไป ๙ กรอบช่องแสง และลูกกรงลูกมะหวด ที่ติดตั้งอยู่กับโบราณสถาน (ยังมีอีกจำนวนมากที่เก็บรักษาไว้ในโรงเก็บ เพราะหาที่ติดตั้งไม่ได้ หรือไม่อยู่ในวิสัยที่จะติดตั้ง เช่น ผนังด้านนั้นหายไป) ๑๐ โถงโล่งในปราสาทประธาน คือห้องครรภคฤหะ ก็เป็นได้ ๑๑ รูปโคหมอบ หรือเป็นโคนนทิ พาหนะของพระอิศวร และ ๑๒ ฐานโยนี

กูกาสิ่งห์ ร้อยเอ็ด- จากพีระพล ศรีกุลวงศ์ ถ่ายส่งไปให้ตั้งนานแล้ว สืมเสียได้

กู่โพนระฆัง เป็นอโรคยาศาล (โรงพยาบาล) สมัยพระเจ้าชัยวรมันที่ ๗ ตั้งอยู่ในเขตบ้านกูกาสิ่งห์ ตำบลกูกาสิ่งห์ อำเภอกษัตริย์ศึก จังหวัดร้อยเอ็ด อยู่ห่างจากกูกาสิ่งห์ ไปทางทิศตะวันออกราว ๕๐๐ เมตร

หากเดินทางจากอำเภอเกษตรวิสัยมาภูโพนระฆัง ใช้ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๒๑๔ มุ่งทิศตะวันออกเฉียงใต้ ๑๐ กิโลเมตร เลี้ยวขวาตามทางหมายเลข ๔๐๖๒ (ผ่านบ้านโพนโพธิ์ บ้านม่วง) ประมาณ ๗ กิโลเมตรก็จะถึงบ้านกู่กาสิงห์ ภูโพนระฆังตั้งอยู่ชายหมู่บ้านทางด้านทิศตะวันออกเฉียงใต้ กรมศิลปากรประกาศขึ้นทะเบียนโบราณสถานในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๙๙ ตอนที่ ๑๗๒ (ฉบับพิเศษ) หน้า ๒๖ ลงวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๒๕ โดยกำหนดขอบเขตพื้นที่โบราณสถานไว้ประมาณ ๒ ไร่ ๓ งาน ๑๗ ตารางวา ภูโพนระฆัง ถูกขุดแต่งทางโบราณคดีเมื่อปีพุทธศักราช ๒๕๔๕ โดยสำนักงานศิลปากรที่ ๑๑ อุบลราชธานี (สำนักงานโบราณคดีและพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติที่ ๘ อุบลราชธานี ในขณะนั้น) ใช้งบประมาณจากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยเพื่อขุดแต่งและเขียนแบบภูโพนวิท และภูโพนระฆัง ๑,๕๐๐,๐๐๐ บาท

(ซ้ายไปขวา บนลงล่าง) ๑

บาราย หรือสระน้ำสี่เหลี่ยมจตุรัสขนาดใหญ่ ขอบเรียงหินทำเป็นขั้นบันได ด้านหลังแลเห็นซากปรักหักพัง ๒ และ ๓ ซากปรักหักพังที่อยู่บนดิน หรือจอมดิน ๔ กำแพงที่ยังพอคงสภาพ แต่ต้องอาศัยค้ำยันรื้อวันบูรณะ พื้นปู ๕ บางส่วนของกำแพงหินแล่งที่สภาพยังดี บ่งบอกรูปทรงสันฐานเป็นประโยชน์ในการบูรณะ ๖ ประตูทางเข้า พังเพราะการรอบบন และทับหลังหายไป หรือพังเสียหายแล้ว ๗ และ ๘ ตัวปราสาทประธานเสียหายไปกว่าครึ่ง ถูกค้ำยันรื้อวันบูรณะพื้นปู ๙ ส่วนยอดของปราสาท ที่ถูกทำเครื่องหมาย และทดลองประกอบที่พื้น ๑๐ คงเป็นหน้าบัน ๑๑ และ ๑๒ ฐานโยนีคู่ และฐานโยนีเดี่ยว ไม่พบศิวิลิ่งค์ โดยรวม ๆ แล้ว ภูโพนระฆัง มีขนาดใกล้เคียง และลักษณะบางอย่างคล้ายปราสาทสระกำแพงเล็ก ที่อำเภออุทุมพรพิสัย ศรีสะเกษ และต่างก็เป็นอโรคยสถานเช่นเดียวกัน

จดหมายจากลูกศิษย์

เดือนกุมภาพันธ์ เป็นเดือนแห่งความรัก แต่ผมกลับไม่มีความรักให้ใคร และไม่อยากจะขอความรักใคร เป็นเดือนที่จิตใจคนคับแคบ มุ่งแต่ตนเอง เป็นธรรมชาติของมนุษย์ที่ทุกคนมักต้องผจญ ต้องอดทน หรือผ่านไปให้ได้ เดือนนี้ นอกจากงานยุ่ง เพราะใกล้ปิดภาคเรียนแล้ว ก็จึงเป็นเดือนที่โลกของผมคับแคบเหมือนเดิม

ต้องก้มหน้าก้มตาทำงานให้เสร็จ หากจะอาศัยไหว่วาน ก็คงมีลูกศิษย์บางคนในห้องเรียน หรือลูกศิษย์เมื่อสิบกว่าปีที่แล้วเพียงสองสามคนแหละ อย่างไรก็ตามแม้เบื้องหลังจะขมขื่น หรือลำบากยากเข็ญ แต่ผู้คน และสังคม ก็คงจะได้เห็นแต่สิ่งดีงาม เบื้องหลังเก็บไว้ดูคนเดียว จริงแล้วเทอมนี้ สุขภาพจิตดีขึ้นมาก ไม่มีเรื่องพ้อป่วยให้ต้องกังวล เดินทาง จากอุบลราชธานีตอนบ่ายวันศุกร์ และเลือกที่จะอยู่กรุงเทพฯ แทนที่จะเดินทางต่อไปนอนค้างที่พิษณุโลกเพราะไม่อยากจะรบกวนใคร ๆ เช้าวันเสาร์ เครื่องบินออกเดินทาง ๐๗.๐๐ น ไม่ต้องตื่นเช้ามาก มักมีเวลาได้กินอาหารเช้าที่ท่าอากาศยาน และมีเวลาดู หรือเตรียมการสอนเล็ก ๆ น้อย ๆ ถึงพิษณุโลกก็ยังมีเวลาพอก่อนจะเริ่มสอน ตกเย็นต้องรีบกลับ เพราะเครื่องบินออก ๑๗.๐๐ น ตรง ขอบคุณนิสิตที่ช่วยพิมพ์ตัวเครื่องบินให้ ทุกครั้ง ถึงกรุงเทพฯ มักมีเวลทำธุระ หรือกินข้าวกับลูกศิษย์ เช้าวันอาทิตย์ตื่นสายได้ มีเวลากินข้าว และใช้เงินอีกครั้งวัน ก่อนกลับอุบลราชธานี ๑๕.๓๕ น ได้พักหนึ่งคืนก่อนไปทำงาน เริ่มต้นสัปดาห์ใหม่ตามปกติ

19 กุมภาพันธ์ เวลา 15:41 น

หนูต้องตื่นเช้ามาเรียน แต่อาจารย์ตื่นเช้ากว่าเพื่อที่จะมาสอบ หนูขับรถมาเรียนไม่ถึงนาที แต่อาจารย์เดินทางมาเป็นหลายชั่วโมง หนูต้องนั่งอดทนฟังและจดตามที่อาจารย์สอน แต่อาจารย์ต้องอดทนเตรียมการสอนและอดทนสอนเป็นเวลานาน ๆ และทั้งวัน สุดท้ายพวกหนูไม่มีอะไรมอบให้นอกจากคำว่า "ขอบคุณมาก ๆ นะคะที่เสียสละเพื่อนมาสอนพวกหนู" นางสาวสิรินาถ นวลคำ

สถาพรตอบ ขอบคุณครับ

Date: Sat, 26 Feb 2011 18:58:11 +0700

กราบ อาจารย์ รศ.ดร.สถาพร โภคา กระผมรักตระกูล ศรีคำ ศิษย์เก่าภาควิชาวิศวกรรมโยธา มหาวิทยาลัยนเรศวร รหัส ๔๗๓๖๑๒๗๔ ครับ ปัจจุบันผมทำงานที่ บริษัท ยู.ซี.ดี.อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด ไซท์งานที่อำเภอท่าเรือ พระนครศรีอยุธยา เป็นงานก่อสร้างสถานีขนส่งทางลำนํ้าเพื่อการประหยัดพลังงาน ของกรมเจ้าท่าครับ กระผมได้รับหนังสือ "๒ ร้อยพันนิทาน จากอีเมลของยอดเยี่ยม" เขียนโดย อาจารย์ยอดเยี่ยม เทพธรานนท์ แล้วครับ สิ่งแรกที่กระผมทำหลังจากได้หนังสือคือ ลองค้นประวัติของผู้เขียนจากอินเทอร์เน็ต ถึงได้ทราบว่าท่านเป็นคนเก่งระดับประเทศที่มีผลงานที่เป็นประโยชน์กับเมืองไทยมากมาย กระผมขอขอบพระคุณอาจารย์มากครับ และสัญญาว่าจะอ่านหนังสือเล่มนี้ในจบภายในเร็ว ๆ นี้ครับ โอกาสนี้กระผมจึงขออาราธนาคุณพระศรีรัตนตรัย หลวงพ่อพุทธชินราช บารมีขององค์สมเด็จพระนเรศวรมหาราช และสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายในโลก ดลบันดาลให้อาจารย์และครอบครัวจงประสบกับความสุขความเจริญ คิดหรือหวังสิ่งใดประการใดก็สมดังที่หวัง เป็นที่รักและที่พึงสำหรับลูกศิษย์ตลอดไปครับ ด้วยความเคารพอย่างสูง รักตระกูล ศรีคำ raktrakul_srikham@hotmail.com

สถาพรตอบ พี่ยอดเยี่ยม เป็นคนที่ผมเคยเกลียด หรือไม่ชอบ อาจเพราะพูดจาขวานผ่าซาก และเสียงดัง ทั้งที่ผมไม่รู้ว่า ผมก็อาจเป็นเช่นนั้น ผมได้ยืมกิตติศัพท์ พี่ยอดจากหลาย ๆ คน จนไม่รู้ว่า เริ่มเข้าใจคนคนนี้ตั้งแต่เมื่อใด สิ่งที่รู้คือ พี่ยอดเป็นอย่างนี้ กับทุก ๆ คน ทุกสถานการณ์ พี่ยอดเยี่ยมเป็นสถาปนิกที่เก่ง แต่ไม่ใช่สร้างภาพเก่ง โกรธรักใคร่ซัง ก็ช่างมัน วันหนึ่งสิบกว่าปีก่อน เกิดเหตุไม่ชอบมาพากลในโครงการพัฒนาล้านของประเทศไทย พี่ยอดเยี่ยมตามไล่ความชอบธรรมกับคนในวงการวิชาชีพ เหมือนประนามคนผู้มีผลประโยชน์แอบแฝงกลาย ๆ แล้วก็ปล้นลาออกจากที่ปรึกษาโครงการ ที่ใคร ๆ ก็อยากจะเป็น จำได้ว่าครั้งนั้น พี่ยอดเยี่ยมน่าจะถูกแต่งตั้งในฐานะ นายกสมคามวิชาชีพ เรื่องนี้ใกล้ตัวผมนะ เจ้านายคนหนึ่งของผม บอกว่า พี่ยอดเยี่ยมน่าจะทำเกินเหตุให้คนอื่นเสียหาย แผลงนะ ผมบอกนายว่า แต่พี่ยอดเยี่ยมก็ทำให้ประเทศไทยดีขึ้น มีใช้หรือ ผมเชื่อพี่ยอดเยี่ยมนะ นายไม่มองหน้าผมหลายเดือนตั้งแต่ผมเป็นครอบครัวนอก พี่ยอดเยี่ยมสละเวลา

ไปช่วยอ่านหนังสือที่มหาวิทยาลัย นี่ก็ล่วงเข้าปีที่ ๗ แล้ว หลายครั้ง ผมพบปัญหาหนักอึ้ง โดยเฉพาะเรื่อง สะดุดคุณธรรม และความถูกต้อง ผมไม่รอช้าที่จะปรึกษาพี่อดเยี่ยม ผมเป็นคนหนึ่ง ที่พี่อดเยี่ยมลงทุนลงแรงเซ็นชื่อ และมอบหนังสือให้ (ราว ๒๐๐ เล่ม) แล้วบอกว่า ให้คนที่ควรให้ เพื่อประเทศไทยจะดีขึ้น รักตระกูลอาจไม่รู้ว่า ผมรู้จัก และจำรักตระกูลได้ ผมไม่เคยจำลูกศิษย์ไม่ได้หรอกครับ ผมแอบเอาหลายรูปใน Face book ของรักตระกูล (แทนเจาะน้ำมัน เข็มพีดคอนกรีตอัดแรงที่ตอกกันตลิ่งแม่น้ำ และสำคัญที่สุด เชื้อนพระรามที่ ๖ เชื้อนแรกของประเทศไทย ซึ่งผมไม่เคยมีเวลาไปถ่าย โดยเฉพาะในวันทีระดับน้ำสูงเช่นนั้น) ของเสน่ห์ และอีกหลาย ๆ คน ไปใช้สอนหนังสือ รู้ไหมว่า รูปเหล่านั้นช่วยให้มนิสิต มน และนักศึกษา ม.อบหลาย ๆ ที่มีความรู้ มีแรงบันดาลใจ ที่จะเป็วิศวกร เหมือนจะได้บุญทางอ้อม ผมก็ต้องขอบคุณรักตระกูลและเพื่อน ๆ หลายคน เช่นกัน สวัสดีครับ

Date: Tue, 15 Feb 2011 10:12:34 +0700

ขอบคุณครับ สวัสดีครับอาจารย์ ขอคุณมากครับกับหนังสือของอาจารย์อดเยี่ยมนะครับ เป็นหนังสือที่ให้แง่คิดดีครับ ช่วงนี้อาจารย์ไม่ค่อยสบาย อาจารย์ต้องดูแลสุขภาพด้วยนะครับ พักผ่อนเยอะ ๆ นะครับอาจารย์
ขอบคุณครับ aloof@hotmail.com

สถาพรตอบ ผมเขียนเมลไปหาเกรียงไกร คำพา รุ่นพี่ของโอภาสแล้ว อยากให้โอภาสเขียนเมลไปแนะนำตัวเอง แล้วถามเรื่องเรียนต่อ ทำเสียนะครับ ได้ไม่ได้ เอาไม่เอา เราค่อยตัดสินใจทีหลัง ตอนนี้มีอะไรพอทำได้ ต้องทำ ผมยังไม่ห่วยปวย ขอคุณครับ

Date: Sun, 13 Feb 2011 14:03:53 +0700

สอบถามหนังสือวิศวกรรมการทางเรียนอาจารย์ที่เคารพครับ ผมอย่างสอบถามอาจารย์ว่าผมจะสามารถซื้อหนังสือวิศวกรรมการทางฉบับล่าสุดได้อย่างไรครับ boysuwit_r@hotmail.com
สถาพรตอบ ไม่ได้พิมพ์ขาย แต่หากอยากได้เทอมนี้ผมสอน ปรับปรุงใหม่ ใกล้ปิดเทอมแล้ว ต้องเสียเวลาทำสารบาญ และอ้างอิงนิดหน่อย (ราว ๖๐๐ หน้า) ส่วนภาคผนวกราว ๔๐๐ หน้าจะให้ไฟล์ pdf จะถ่ายสำเนาส่งให้ ให้บอกที่อยู่มาแล้วรอ